

De en fort Rubrik, men hvor Spørgsmaal-
let er besvaret benægtende, finde De
en rød. Jeg tænker, det er let
at gøre sig fortløbig dermed. Nu er
Spørgsmaalet: naar vi nu finde en Egn,
hvor der er mange Huse med Jord til to
Køer, og vel at mærke ikke mange af de
mindre Huse — thi hvis der paa samme
Plads var mange jordløse Huse, eller mange
Huse med Jord til mindre end en Ko, saa
kunde man sige, at fordi der er mange Huse
med Jord til to Køer, kan der være over-
flødig Arbejdsraft, idet der er ogsaa mange
Huse af anden Slaags. — Det første, vi
altsaa finde, er Besvarelsen af Spørgsmaalet,
om der her er nogen Mangel paa Arbejds-
kraft, og det besvares med et ubetinget Nej,
idet vi have den fuldstændig røde, firkantede
Rubrik, som betyder ubetinget Nej. Hvor
der er mange Huse med Jord til to Køer,
der svares bestemt, at der ikke er Mangel
paa Arbejdsraft. Gaa vi saa længere hen
i Rubrikken, spørges der, om der i disse
Egne er mange Indsiddere i Forhold til
Husmændene. Hertil svares der bestemt
Nej. Naar der da spørges videre: Er der
da mange jordløse Huse, besvares ogsaa det
Spørgsmaal med ubetinget Nej. Er der da
mange Huse med lidt Jord til, altsaa vel
ikke jordløse Huse, men dog ikke faadanne,
at der kan holdes Kreatur? Ogsaa dette
besvares ubetinget med Nej. Altsaa paa de
Egne, hvor der er mange Huse med Jord til
to Køer, er der saa eller ingen Indsiddere,
saa eller ingen Huse uden Jord og saa eller
ingen Huse med lille Jordtilliggende. Naar
vi nu komme til Hovedspørgsmaalet: Er
der da Mangel paa Arbejdsraft paa disse
Egne, svares der ubetinget Nej. Jeg mener,
at vi kunne ikke saa et mere slaende Bevis
for, at der, hvor der er mange af disse Huse
med Jord til to Køer, bliver der tilstrække-
lig Arbejdsraft; der er der ingen Mangel
paa Folk, som kunne hjælpe til i Landbru-
get paa de Steder, hvor der er Brug for
andres Hjælp. Vil man se paa de andre
Steder, bliver Spørgsmaalet meget mere ind-
viklet og pildledende, saa selv med Huse med
Jord til en Ko, er der ikke fri for at være
Mangel paa Arbejdsraft. Vi skulle altsaa
til Huse med Jord til to Køer for at faa
den Mangel afhjulpen. Jeg mener derfor,
at saafremt det statistiske Værk, som har
været meget dyrt, har nogen Værdi, have vi
deri et Bevis for, at det er netop disse
Huse, der skulle stables, og ingen andre, saa
den Anke eller den Protest, der er kommen
frem mod disse Huse med Jord til to Køer,
at ved dem vil Arbejdsraften paa Landet
blive svækket eller forringet, er derigennem

flaaet fuldstændig til Jorden, idet det klart
siges, at naar der blot er to Køer, er Ar-
bejds manglen dermed ogsaa afhjulpen. —
Altsaa, det første, jeg tog Sigte paa i Kom-
missionen, var at faa Lodderne saa store, at
der derpaa kunde holdes to Køer. Min
næste Opgave var den at virke for, at de,
der skulde have en saadan Ejendom, kunde
saa den paa saa billige Vilkaar, at selv den
mest fattige, men hæderlige Arbejdsmand
kunde komme med. For at nga dette Maal
maa vi stille smaa Fordringer til de paa-
gældende. Det vilde være aldeles umuligt
for den, der skal sætte Bo og aldrig har
haft andet end sine Hænders Fortjeneste og
siden opdraget en maaft ikke saa lille Børne-
skol, at skaffe nogen Kapital. Derjom vi
derfor stille store Fordringer, vil Forholdet
blive det, at de fattigste, men maaft dyg-
tigste Landarbejdere blive udelukkede fra at
komme i Betragtning, medens Gaardmands-
sønner og de, der ved Arb og gunstige For-
hold vare blevne lidt heldigere stillede,
vilde komme i Betragtning. Naar vi
derfor i Kommissionen naaede dertil, at
vi fastslog, at alt skulde være Gje, stont
vistnok mange af os holdt paa Fæste i Be-
ghndelsen, opgav jeg kun Fæste mod, at vi
stillede Forholdet saa gunstigt, at selv den
fattigste Landarbejder kunde komme med.
Det tredje Maal var, at Planerne kunde
komme til at omfatte saa mange som muligt,
saa at saa mange som muligt af de danske
dygtige Landarbejdere kunde komme ind
under disse Forhold og sætte Foden under eget
Bord og dyrke deres egen Jord. Denne
treddobbelte Opgave stillede jeg mig i Land-
bokommissionen. Jeg har ikke fuldt ud naaet
min Hensigt paa alle Omraader, men jeg er
glad over, at jeg er naaet saa vidt, som jeg
er. Idet jeg nu altsaa har gjort disse ind-
ledende Bemærkninger, skal jeg gaa over til
at se paa det, som her foreligger til Behand-
ling, og paa de enkelte Paragraffer. Aller-
først skal jeg dog udtale min Beflagelse over,
at det Forslag, den ærede Minister har lagt
frem for os her, ikke paa et eneste Punkt er
blevet forbedret, men derimod paa mange
Punkter er blevet forringet i Sammenligning
med det, der blev leveret den høje Regering
fra Landbokommissionens Flertal. Jeg ser,
der er blevet skrevet i enkelte Blade, at Mi-
nisterens Forslag skal være mere tydeligt end
Landbokommissionens, og for saa vidt det
var Tilfeldet, vil jeg indrømme, det var en
Forbedring. Derjom ærede Medlemmer
imidlertid ville se nøjere til, ville de finde,
at det, der er mere klart i Ministerens For-
slag end i Kommissionens, fremkommer der-
ved, at det, Kommissionen nøje har udviklet